

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma

Taltr 02.05.2024 § 14

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto (Kuntalaki 110§).

Kunnanhallitus vastaa mm. taloudenhoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta, joten sillä on myös päävastuu talousarvion valmistelusta (Kuntalaki 39§).

Kaupunginhallitus hyväksyy vuosittain suunnitellut kehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa kaupungin hallituksen ohjeiden pohjalta (hallintosääntö 58§).

Kuntastrategia on valtuuston keskeinen toiminnan ja talouden pitkäjänteisen ohjauksen väline. Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämien;
- 2) palveluiden järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Liitteenä Turun työllisyysalueen talousarviovalmistelun aikataulu.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus

Taloustyöryhmä käy vuoden 2025 talousarviota ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelmaa koskevan keskustelun ja antaa ohjeita jatkovalmisteluun.

Päätös

Taloustyöryhmä merkitsi talousarviovalmistelutilanteen tiedokseen ja alustavaa kehystä tarkastellaan 12.6.2024 klo 17 seuraavassa taloustyöryhmän kokouksessa.

Kaupunginhallitus 03.06.2024 § 153

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja
Vuoden 2025 talousarvion lähtötilannetta esiteltiin 2.5.2024 taloustyöryhmässä.

Palvelualajohtajat esittelevät vuosien 2025-2027 toimintaympäristön muutokset 3.6.2024 palaverissa kaupunginjohtajalle ja talousjohtajalle.

Valtuuston kokouksessa 10.6.2024 on tarkoitus käydä vuoden 2025 talousarvion ja suunnitelmavuosien 2026-2027 valmistelua ohjaavaa lähetekeskustelua.

Vuoden 2025 alustava kehys sekä toimielimille annettavat valmisteluohjeet on tarkoitus käsitellä 17.6.2024 kaupunginhallituksessa.

Oheismateriaali:

-Talousarvion alustava valmisteluaikataulu.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toteaa vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 alustavan valmisteluaikataulun tiedoksi. Valmistelutilanne ja aikataulu saatetaan tiedoksi valtuustolle.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 17.06.2024 § 167

Valmistelija	Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja
Esittelijä	Kehittämiskoordinaattori Laaksonen Paavo
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2025 talousarvion alustavan kehysten sekä toimielimille annettavat valmisteluohjeet. Suunnitelmavuosien 2026-2027 osalta valmistelua jatketaan.
Päätös	Hyväksyttiin.
Pöytäkirjamerkintä	Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Timo Lahtinen saapui kokoukseen klo 18:13 alkaen. Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Olavi Ala-Nissilä poistui kokouksesta klo 18:40.

Kaupunginhallitus 02.09.2024 § 215

Valmistelija	Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja
	Talousarvion 2025 aikataulun mukaisesti syyskuussa palveluajat valmistelevat talousarvion ja investointiohjelman.
	Palveluajojen esitykset ja valmistelutilanne tuodaan tiedoksi 7.10.2024 kaupunginhallitukselle.
	Taloustyöryhmälle tuodaan tiedoksi taloussuunnitelmavuodet 2026-2027 sekä muuttuneet valtionosuustulot, verotulot ja te-palvelujen kulut.

Talousarvio vuodelle 2025

8.8.2024 päivitetty valtionosuustulot	-200 000 €
15.8.2024 päivitetty verotuloennuste	+200 000 €

Elinvoimayksikön tulo-ja menopäivitys	
Toimintatuotot	-221 000 €
Toimintakulut	+600 000 €

Vuoden 2025 talousarvio kehys näyttää alijäämää 739 t euroa. Korjattu kehys liitteenä. FCG järjesti webinaarin kuntien sopeutustarpeista, jossa Loimaan v. 2023 tilinpäätöslukuja käytettiin esimerkkinä. Liitteenä esitysmateriaali.

Taloustyöryhmän kokous pidettiin 26.8.2024. Palvelualajohtajat ja vesiliikelaitoksen johtaja olivat kutsuttuna paikalle esittelemään vastuualueensa talousarvion valmistelutilannetta.

Taloustyöryhmä ohjeisti kaupunginhallitusta tarkastamaan kehystä. Alkuperäisessä kehyksessä tavoiteltiin nollatulosta. 16.8.2024 korjattu kehys on 739 000 euroa alijäämäinen. Sivistyspalvelualan raami on vaarassa jo nyt ylittyä ja elinvoiman palvelualan tulopuolta tulisi tarkistaa. Verotulot ja valtionosuudet tarkistetaan syyskuun lopulla, kun valtion jts ohjelma on julkaistu.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toteaa vuoden 2025 talousarvion valmistelutilanteen tiedoksi ja antaa toimielimille ohjeita jatkovalmisteluun.
Käsittely	<p>Palvelualajohtajat (tekninen johtaja Antti Korte, kehittämisjohtaja Paavo Laaksonen, sivistysjohtaja Manne Pärkö) ja Loimaan Vesi -liikelaitoksen johtaja Kimmo Virta esittelivät lyhyesti suullisesti kaupunginhallitukselle oman palvelualueensa tilannetta talousarviovalmistelun osalta.</p> <p>Päätettyään asiasta käydyn keskustelun, kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen jäsen Pekka Ahokas oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan kaupunginhallitus hyväksyy korjatun kehyksen 16.8.2024 mukaisesti, mikä näyttää 739 000 euroa alijäämää. Tuloksen alijäämän pienentämistä pitää valmistella ensisijaisesti tulopuolta kasvattamalla sekä menopuolen tarkalla läpikäymisellä. Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Marke Tissari sekä kaupunginhallituksen jäsenet Päivi Vanha-Perttula, Jorma Rinne ja Matti Ylitalo kannattivat jäsen Ahokkaan muutosehdotusta. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallituksen jäseniltä ja varajäseneltä voidaanko jäsen Ahokkaan muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti ja se hyväksyttiin.</p>
Päätös	Hyväksyttiin.
Pöytäkirjamerkintä	Kaupunginhallituksen jäsen Anne Onnela poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18:33. Hänen varajäsenensä Anne Paljakka saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana etäyhteydellä klo 19:03 alkaen ja fyysisesti läsnäolevana klo 19:37 alkaen.

Tekninen johtaja Antti Korte, Loimaan Vesi -liikelaitoksen johtaja Kimmo Virta, sivistysjohtaja Manne Pärkö ja talousjohtaja Katja Mäkelä poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 19:30.

Asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen pidettiin 5 minuutin kokoustauko klo 19:32-19:37.

Kaupunginhallitus 07.10.2024 § 248

Valmistelija Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja

Talousarvio vuodelle 2025

23.9.2024 päivitettyt valtionosuustulot +250 000 €

24.9.2024 päivitettyt verotulot -200 000 €

Vuoden 2025 talousarvio alijäämä 0,6 milj. euroa.

Vuoden 2026 talousarvio alijäämä 0,6 milj. euroa.

Vuoden 2027 talousarvio alijäämä 2,6 milj. euroa

(Tavoite: vuoden 2027 osalta kaupungin konsernin yhtiöstä tuloutus kaupungille 1,5 – 2 milj. /vuosi)

Taloustyöryhmä on kokoontunut 3.10.2024 käsittelemään talousarvion valmistelutilannetta. Palvelualajohtajat ovat kutsuttuna paikalle.

Toimielimien talousarvioehdotukset sisältävät alustavat käyttösuunnitelmat. Toimielimet vahvistavat käyttösuunnitelmansa, kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion.

Käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat valtuuston päättämät määrärahat ja tuloarviot osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi sekä tarkentavat toiminnalliset tavoitteensa.

Käyttösuunnitelmista on määräykset ja ohjeet hallintosäännön 62 §:ssä sekä kaupunginhallituksen vuosittain antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus toteaa vuoden 2025 talousarvion ja suunnitelmavuosien 2026-2027 käyttösuunnitelmien valmistelutilanteen tiedokseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä Sivistysjohtaja Manne Pärkö, talousjohtaja Katja Mäkelä, henkilöstöpäällikkö Eveliina Kiiski, kehittämisjohtaja Paavo Laaksonen ja Loimaan Vesi -liikelaitoksen johtaja Kimmo Virta poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 19:25.

Kaupunginhallitus 28.10.2024 § 276

Valmistelija Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja

Talousarvion laadinnan lähtökohdat ovat haastavat, sillä useamman vahvan vuoden jälkeen kaupungilla näyttää olevan edessä selvästi alijäämäisiä vuosia. Yleisen kuntatalouden tulojen ja menojen välillä on

epätasapaino, joka syvenee lähivuosina muun muassa nopeasti kasvavien kustannusten, investointipaineiden sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena.

Kaupungin vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma on valmisteltu kaupunginvaltuuston hyväksymien periaatteiden ja linjausten mukaisesti. Valtuustoseminaarissa 30.9.2024 käsiteltiin talousarvion laadinnan etenemistä ja lautakunnat tekivät esityksensä talousarviosta 30.9.2024 mennessä. Yhteistyötoimikunta käsittelee 24.10.2024 kokouksessaan talousarvioesitystä ja antaa tarvittaessa lausunnon talousarviosta.

Yleisenä huomiona on ettei kaupunginhallitus ole ohjeistanut sopeutustoimien käynnistämistä, eikä verojen korotusta alijäämän kattamiseksi. Kehyksen hyväksymisen yhteydessä oli tiedossa alijäämäiset vuodet 2025-2027. Kaupunginhallitus palautti 21.10.2024 kokouksessaan vesiliikelaitoksen budjetin uudelleen valmisteluun. Lopullinen talousarviokirja saadaan käsiteltyä vasta kun vesiliikelaitoksen johtokunta on uudelleenkäsitellyt budjettinsa 2025-2027.

Taloustyöryhmä ohjeistaa kaupunginhallitusta kokouksessaan 3.10.2024;

1. Kiinteistöjen alaskirjauksien osuus selvitettävä
2. Investointivara 4,5 – 5 milj. euroa vuodessa
3. Suunnitelmavuosi 2026:lle lisätään teksti Varhalle vuokratut kiinteistöt; vuokratuotto 2,14 milj. euroa vuodessa sekä suunnitelmavuosi 2027; Varhalle vuokratut kiinteistöt ovat siirretty perustettavaan yhtiöön.

Kaupungin talousarviovalmistelun eteneminen:

Kiinteistöjen alaskirjauksien suunnitelma, liitteenä kohteet eriteltyinä.
v. 2024 300 000 €
v. 2025 165 000 €

Vesiliikelaitoksen peruspääoman korko, lisäys kaupungin rahoitustuottoihin, 120 000 €

2025 Alijäämä -0,5 milj. euroa
2026 alijäämä -0,5 milj. euroa
2027 alijäämä -1,5 milj. euroa

Poistot vuodelle 2027 vähenee 620 000 € sote-pela-kiinteistöjen yhtiöittämisen vuoksi.

Veroihin ei esitetä muutoksia.

Investoinnit 4,75 milj. euroa vuodelle 2025.
Investoinnit 5,35 milj. euroa vuodelle 2026
Investoinnit 4,71 milj. euroa vuodelle 2027
Yhteensä 14,8 milj. euroa

Liite talousarviokirja 2025 ja ts 2026-2027 lähetetään myöhemmin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuoden 2026-2027 taloussuunnitelman.

Päätös	Asian käsittelyä päätettiin jatkaa kaupunginhallituksen seuraavassa kokouksessa.
Pöytäkirjamerkintä	Sivistysjohtaja Manne Pärkö ja tekninen johtaja Antti Korte poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 20:11. Kokouksessa pidettiin tauko klo 20:12-20:17.
Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 300 252/02.02.00/2024	
Valmistelija	Kaupunginjohtaja Rantala Jari, talousjohtaja Mäkelä Katja Vesiliikelaitoksen johtokunta käsitteli 7.11.2024 kokouksessaan uudelleen vesimaksukorotukset. Maksukorotukset vuodelle 2025 yhteensä 11 %. Kaupunki perii vesiliikelaitokselta peruspääoman korkoa 2 %, 79 549 €. Talouden luvut Vuonna 2025 alijäämää – 0,7 milj. euroa Vuonna 2026 alijäämää - 0,6 milj. euroa Vuonna 2027 alijäämää - 2 milj. euroa
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman.
Käsittely	Päätettyään asiasta käydyn keskustelun, kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen jäsen Päivi Vanha-Perttula oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman seuraavalla muutoksella: Metsämaan päiväkodin rakentamista aikaistetaan siten, että hankkeen käynnistys vuonna 2026 ja ko. vuoteen määrärahavaraus 350 000 euroa sekä rakentamisen painottuminen vuoteen 2027 ja ko. vuoteen määrärahavaraus 2 000 000 euroa. Kokonaismääräraha pysyy samana. Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Marke Tissari ja kaupunginhallituksen jäsen Jorma Rinne kannattivat Vanha-Perttulan muutosehdotusta. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallituksen jäseniltä voidaanko jäsen Vanha-Perttulan muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti ja se hyväksyttiin. Lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen jäsen Pasi Markula oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman seuraavalla muutoksella: Heimolinnan peruskorjaukseen ja -parantamiseen vuodelle 2025 siinä jo olevan 50 000 euron suunnittelumäärärahan lisäksi +50 000 euroa akustiikan parantamiseksi.

Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Marke Tissari ja kaupunginhallituksen jäsen Päivi Vanha-Perttula kannattivat Markulan muutosehdotusta.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallituksen jäseniltä voidaanko jäsen Markulan muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti ja se hyväksyttiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä

Tekninen johtaja Antti Korte saapui kokoukseen etäyhteydellä asian käsittelyn aikana klo 19:31-19:56.

Talousjohtaja Katja Mäkelä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 19:58.